

Apel comun în contextul comemorării victimelor din 7 Aprilie 2009

În acest an, marcăm 12 ani de la evenimentele tragice din 7 aprilie 2009, când peste 600 de persoane au fost maltratate, reținute și bătute cu cruzime, nu au beneficiat de o justiție independentă și echitabilă, au fost deținute în condiții inumane, fără apă și mâncare. În acele zile de groază, cel puțin cinci persoane și-au pierdut viața în condiții suspecte. Totuși, statul și-a asumat doar un singur deces.

Organizațiile semnatare consideră dosarul „7 aprilie 2009” unul EȘUAT. Toate persoanele cu funcție de răspundere au fost achitate sau scoase de sub urmărire penală. Toți tortionarii au scăpat basma curată.

Reamintim că Procuratura a înregistrat și examinat 108 sesizări cu privire la infracțiuni comise de factori de decizie și ofițeri de poliție pentru abuzurile comise. În 31 de cazuri procurorii s-au autosesizat din materiale apărute în presă sau din declarații. În 71 de cazuri au fost pornite dosare penale, dintre care, 42 pentru tortură și 19 pentru exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a condamnat Moldova în 8 cauze, cu referire la dosarul 7 aprilie 2009, iar alte peste 40 de cereri sunt în curs de examinare.

Organizațiile semnatare sunt îngrijorate că după 12 ani de la evenimentele din aprilie 2009, persoanele cu funcții de răspundere au continuat să dețină funcții de conducere în cadrul diferitor instituții pentru că au beneficiat de impunitate sau au fost achitate de către instanțele de judecată. Unii dintre aceștia au fost promovați sau activează în alte instituții de stat în funcții la fel de înalte.

Considerăm că organele de urmărire penală și ale procuraturii nu au depus eforturile necesare pentru aducerea în fața justiției a celor responsabili, iar ca efect instanțele de judecată nu i-au condamnat din varii motive.

Organizațiile semnatare condamnă inacțiunea statului de a deferi justiției vinovații de comiterea actelor de tortură și relelor tratamente din cadrul evenimentelor din aprilie 2009 și ignorarea constantă a victimelor torturii.

Regretăm că sute de victime ale torturii și rudele lor apropiate au rămas traumatizate pe viață și nu au primit nici un suport real din partea statului, cu excepția unor compensații bănești, incomparabil de mici față de prejudiciul cauzat. Legea nr. 137 (2017), cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor este ineficientă, fără mecanisme de implementare, iar Comentariul General nr. 3 (2012) al Comitetului ONU împotriva torturii la art. 14 al Convenției ONU împotriva torturii a fost și este ignorat în continuare.

Este inadmisibil ca multiplele obligațiuni internaționale ale Republicii Moldova în vederea „toleranței zero” față de tortură rămân a fi neonorate până în prezent. Multiplele recomandări adresate Guvernului Republicii Moldova de către instituțiile specializate ale Organizației Națiunilor Unite, Consiliului Europei, OSCE, ș.a. au fost practic ignorate. Organizațiile semnatare amintesc autorităților că într-un stat de drept justiția este o prioritate. Autoritățile trebuie să-și îndeplinească obligațiile dictate de documentele internaționale în domeniul drepturilor omului pe care le-au semnat, dar și cele naționale menite să asigure tuturor persoanelor drepturi egale.

Dosarul 7 APRILIE 2009 a fost ignorat până în acest moment de toate guvernările și poate crea precedente periculoase!

SOLICITĂM autorităților Republicii Moldova următoarele:

- Să nu accepte și să nu tolereze impunitatea. Tortura și

relele tratamente nu au termen de prescripție pentru societate, dacă ne dorim să construim un stat democratic cu instituții puternice.

- să PUBLICE informația privind funcționarii publici asupra cărora planează suspiciuni și alegații cu privire la implicarea în actele tortură și rele tratamente comise în legătură cu evenimentele din aprilie 2009. Tortura sau acuzațiile de tortură constituie o infracțiune gravă, incompatibilă cu orice funcție publică.
- să demonstreze aplicarea în practică a PRINCIPIULUI toleranței „zero” față de tortură! Nu mai acceptăm declarații goale, care rămân doar pe hârtie!
- Să IMBUNĂTĂȘEASCĂ legislația și să ia măsuri instituționale necesare pentru eradicarea fenomenului torturii, tratamentului inuman sau degradant și neadmiterea impunității.
- să depună eforturi pentru a asigura victimele torturii cu dreptul la Reabilitare. Faceți ca acest drept să devină o realitate! Sunt necesare crearea condițiilor pentru reabilitarea efectivă și eficientă a victimelor torturii, cu respectarea prevederilor Comentariului General nr. 3 al Comitetului ONU împotriva torturii la art. 14 al Convenției ONU.
- să prezinte Scuze publice din partea conducerii Republicii Moldova, față de fiecare cetățean, care a suferit direct sau indirect în timpul evenimentelor dramatice și ilegale din aprilie 2009.

Partenerilor de dezvoltare, în special Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, Uniunea Europeană și Organizația Națiunilor unite, să evalueze nivelul implementarea Rezoluțiilor și recomandările formulate pentru asigurarea unei investigații eficiente, aducerea în fața justiției a celor responsabili și neadmiterea impunității. Nu în ultimul rând, să se asigure că Guvernului Republicii demonstrează angajamentul său real pentru statul de drept și drepturile

omului, inclusiv prin consolidarea mecanismelor naționale de prevenire a torturii și a altor trata-mente sau pedepse crude, inumane sau degradante.

Organizațiile semnatare (lista pentru semnare este deschisă)

Amnesty International Moldova

Asociația Promo-LEX

Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”

Centrul de Resurse Juridice din Moldova